

Իւծախտային բաց վէրքերը կամ կեղերը գործողութեամբ կամ անդամահատութեամբ լաւացնելու ծանօթ դադափարէն բոլորովին հրաժարելով, երթարկեցին արեգակնային ճառագայթներու թափանցիկ աղբեցութեան և սլաակեցան բուժական կատարեալ յաջողութիւններով:

Իրենց պարտականութեան և կոչումին հաւատարմարար և հոգեին նուիրուեցան այսպէս բժշկներ — վիրաբէտներ, ու անոնցմէ շատեր իրենց կեանքն իսկ զոհեցին:

Եւ երբ գիտութեան այս մարդիկը հոս կեանք փրկելու գործին բոլորանուէր, իրենց դուլը կը պատռէին, որպէս զի նոր բան մը հնարէին՝ մահու ճիրաններէն աւելի շատ կեանքեր ազատելու, անդին՝ գիտութեան նուիրուած ուրիշ մարդիկ ալ իրենց ուղեղը կը պայթեցնէին, թէ ինչեր կրնային դուրս թխսել՝ աւելի շատ թուով կեանքեր հնձելու: Ի՞նչ հեղեղութիւն.....

ՏՕԲԹ. ՎԱՀՐԱՄ Յ. ԹՈՐԳՈՄԵԱՆ

ԱՄԻՐՏՈՎԼԱԹԻ «ԱՆԳԻՏԱՅ ԱՆՊԷՏ»Ը

Բազմալէպի 1926 Հոկտ. սրահին մէջ բժ. Ա. Մելիքեան կը յայտնէ, թէ «Երևանում մի մասնաւոր մարդու մօտ կայ Ամիրտովլաթ բժշկի Անգիտաց անպէտ աշխատութիւնը», որ փոխանակ 1482-ին գրուած ըլլալու, կ'ըսէ, «մեր տեսած ձեռագրի մէջ ԹՃԲ ցոյց է տալիս 1453 թուականը, մի հարց որը պէտք է հետաքրքրական լինի շատերի համար»:

Անկարելի է, որ Ամիրտովլաթի այս ձեռագիրը 1453-ին գրուած ըլլայ: Պարզապէս թուականի չփոթութիւն մը կամ թէ կեղծիք մը կայ հոս. վասնզի այս թուականը՝ Կ. Պոլսոյ առման ժամանակն է. իսկ Ամիրտովլաթ պատերազմի և ջարդերու արհաւիրքներուն մէջ չէր կրնար Բժշկարան գրել: Ասկէ զատ, Ամիրտովլաթ ո՛չ միայն կը յիշատակէ իրեն ժամանակակից Կ. Պոլսոյ Հայոց պատրիարքին անունը՝ Նիկողայոս, որ դահակալած է 1478-էն մինչև 1489, այսինքն՝ կեղծուած 1453 թուականէն քսանըհինգ տարի ետք, այլ և ինծի ծանօթ բոլոր ձեռագրաց մէջ ալ երկիցս կը յայտնէ, թէ «Անգիտաց անպէտ»-ը գրի առած է 1478-ին, և աւարտած է 1482-ին:

Այս մասին տեսնել իմ «Անգիտաց անպէտ»-ի հրատարակութիւնս, երես 1 և 624:

Կ. Յ. ԲԱՍՄԱՋԵԱՆ